

ELLERİM NEDEN SİYAH?

NUMAN ALTUĞ ÖKSÜZ

İÇİNDEKİLER

YÜRÜYÜŞ / 11

BULUT / 14

ELLERİM NEDEN SİYAH? / 21

ŞEREF MADALYASI / 25

DEDEMİN YAŞI / 32

ÇUMRA GARI'NDA MERAKLI KADIN GÖZLERİ / 36

KIRLANGIÇ / 41

ANNEM BEKLER / 47

ŞUBAT ATAMASI / 52

RAMPA / 58

GÖR / 63

KETE / 69

PEMBE GÜLÜŞ / 73

SARI HAYAL / 78

YUMRUK / 85

YÜRÜYÜŞ

Yürüdüm.

Parmaklarımı sıkan, topuklarımı oyup kanatan ayak-kabalarım ile yürüdüm taşlı yollarda. Önlüğüm vardı benimden birkaç ton daha koyu renkte. Benden önce abim giymişti. Kolları biraz kısaydı önlüğümün; ama yakaları bembeyazdı, hep beyazdı.

Yürüdüm.

Garson boy şehrimizde bulunmadığından üzerimde emanet duran bir takım elbiseyle parke taşı döşeli sokakları arşınladım. Yeni ve beyaz bir gömleğim vardı. Yakası cılız boynuma en az iki numara büyüktü; ama kolalıydı. Annem sultan hiç aksatmazdı gömleğimin beyazını ve kolasını.

Sonra yine yürüdüm.

Boyuma posuma göre bir takım elbise alma zamanım geldiğinde ilk kez elimi cebime atmanın mutluluğunu yaşadım. Babam görse ak alnındaki hayat yokuşunu sıvazlayıp dolu gözlerle beni takdir ederdi. Yeni bir takım elbisem ve yeni bir gömleğim vardı artık. Yeni yeni yürüdüm kaldırımları kalabalıkların gölgelerine mesken olmuş şehirde. Gömleğim yine beyazdı. Annem kolalamıyordu eskisi gibi. Makine almıştık, akşamları oturup onu seyrediyorduk hayretle. Gömleğimin beyazı yine beyazdı.

Yürüdükçe yürüdüm.

Birkaç takım elbisem olmuştu birkaç da gömleğim. Gömleklerimin hepsi beyazdı. Annem babama kavuşmuştu; beyazlardan sorumlu olan artık Şennur'du. Hayatıma bir de çanta girmişti. Sabah erkenden tutuyordum kolundan, bankaya gidiyorduk beraber. Pek işim düşmüyordu önceleri. Sıkılıp duruyordu gün boyu masanın altında.

Yürümeye üç kişi devam ettik: Ben, Şennur ve oğlumuz.

Ona babamın adını verdim: Şemsettin. Bembeyaz giydirdik onu. Ömrü boyunca da öyle yapmak arzusundaydık. Atadan aldığımızı sunmak kutsi bir görevdi bizim için.

Yürüyordum yine; fakat zaman zaman ayaklarımı ağrı-lar yokluyordu.

Mevsimi gelmişti, saçlarım beyaza durmuştu. Buna üzülüyordum, beyazla aram iyi olduğu için. Aynı bankadaydım, kredi bölümünde şef olmuştum. Müdürüm Faik Bey pek seviyordu beni. Maaşım da birazcık artmıştı; ama yetmiyordu. Şemsettin de büyüyordu.

Müdürümüz değişti az vakit sonra. Yeni müdire Handan Hanım pek konuşmayan, konuştuğunda da azardan başka bir şey işitmediğim kül renkli bir kişilikti. Beyazına da siyahına da rast gelmemiştim. Atandığının üçüncü ayı beni çağırttı odasına. Bir dosya uzattı önüme, bir paragraf kurdu kırmızı dudaklarından taşan hecelerle. Beğenmedim duyduklarımı. “Yapamam efendim.” dedim. “Yapmalısın. Yapmazsan yapan bulunur ve sen artık başka bir banka dahi bulamazsın.” Hem emrediciydi hem de şefkatli. Bu iki uzak ton nasıl aynı seste buluştu hayret ettim. Handan Hanım rengini belli etmişti: Beyaza en uzak olan. Dediğini yaptım. Ardından tekrar emretti. Onu da yaptım. Baktım masanın altında küskün duran çantama iş düşmeye başladı. Yeniden yaptım.

Yürümüyordum, tam otomatik bir araca terfi etmiştim.

Yepyeni takımlar, renk renk gömlekler aldım. Beyaz hariç her renk asılıydı dolabımda. Şennur ısrarla beyaz gömleğimi ütülüyordu. Giymiyordum. Kızıyordu, anlatıyordu, soruyordu... Yanıtlamıyordum, meşguldüm. Çantamı alıp arabama atlıyordum. Müdürümün emirlerini yerine getirmeliydim. Son bir konuşma yaptı ve sustu Şennur, öfkeli bir sessizliğin kanadına göçtü. Geçer elbet diyerek umursamadım. Çantam ve ben çok çalışıyorduk.

Yürürken ağır geçen zaman araçla tez geçiyordu.

Siyah takım elbisemin içine siyah gömlek giyip siyah da kravat takıyordum. Modaydı, birçok kişi böyle giyiniyordu. Parlayan ruganlarımın ışıltısını yeni odamdaki boy aynasında takip ediyordum. “Handan Hanım sağ olsun, yoksa hep şef olarak kalırdım.” diyordum o güne dek. O güne dek... O gün üç sivil memur ansızın odama daldılar. Ne olduğunu anlamadan bir pazarlık başladı. Handan Hanım’ı aradım. Usulca girdi içeri birkaç dakika geçmeden. “Benim haberim yok. Siz neler yaptınız böyle? Bankamızın adına zeval gelmesin diye uğraşiyor memur beyler. Ne derlerse yapın!” Handan Hanım kapıya yönelirken öyle cin bir gülüşle bezenmişti ki yüzü, Şennur’un ak yanaklarındaki tebessümü küstürdüğüm için kendimden iğrendim. Kravatım sıkmaya başladı, bir yılan gibi boynuma dolanıyordu, nefes alamıyordum. Ateş mi yutmuşum? Tenim tuğla ocağındaki bir topraktı sanki. Avurtlarım zonkluyor, bir uğultu bulutu kulaklarıma akıyordu. Vücudumdaki her uzvun dengesi yitmişti. Sendeledim, düşüyordum hızlıca. Ve çakıldım aniden. Alnımı masaya çarptım, siyah bir kan duvara sıçradı. Ak resimler birer film şeridi olup dizildiler önüm sıra. Yürüdüğüm günleri seyrettim pişmanlıkla.

Şimdi yürüyemiyorum, aracım da biri olmadan işlemiyor.

Şemsettin itiyor arkamdan, Şennur dizlerimi örtüyor beyaz yorganla. Güzel cümleler fısıldıyorlar kulaklarıma, cevap veremiyorum. Utanarak belirttiğim isteklerimi beyaz kâğıtlara yazarak iletiyorum. Ak ak tebessüm ediyor ikisi de.

Onlara veda etmeyi düşünüyorum yakın zamanda, bembeyaz bir kâğıda kocaman harfler dizdiğim bir not bırakarak:

“Haklıydın Şennur! Günahların bedeli sadece cehennemde ödenmiyormuş!”

BULUT

Yerin gökle kavuştuğu bir köydü burası. Görenlerin gerçekliğinden şüphe edeceği bir yerdi. Kartpostallardaki gibi ortasından bir dere geçiyordu. Yağlı boya tablolaradaki köyleri kıskandıracak kadar yeşildi. Romanlardan taşan büyük ağaçlarla donanmıştı. Masalarda dertsiz damlarıyla göz kırpan evlerin aynıları yamaçları mesken tutuyordu. Şiirlerdeki benzetmelere sığmayan bereketli tarlalar çevreliyordu bu evleri. Ve günün ilk ışıyla tarlaları işlemeye başlıyordu öykülerden çıkıp gelen insanlar.

Yerin gökle kavuştuğu bu köyde yaşıyordu çocuk. On iki haneli köyün en küçüğüydü. Yaşatı yoktu burada. Bütün evlerde ağabeyleri, ablaları, teyzeleri, amcaları vardı. Her sabah ezanla yola düşüp yeşil tepeleri aşır buluştuğu okulundaydı arkadaşları. Ama yalnız hissetmiyordu kendini köyde çocuk. Bulut vardı. Yılan Yolu'nun hemen bitimindeki çay tarlasının koynuna uzanıp konuştuğu, ardı sıra koşup yakalamaya çalıştığı, boyu uzayıp büyüdüğünde elini uzatıp dokunacağını sandığı, tepelerin arkasındaki okuluna giderken yol arkadaşlığı eden, çoğu kez minareyi sararak görünmez kılan bulut ile sıkı dosttular. Ona başından geçen her şeyi anlatırdı çocuk. Bulut da hiç sıkılmadan dinlerdi.

Neler anlatmazdı ki çocuk... Kuzineden çıkan sıcak ekmeğin arasına sürülen tereyağın yaydığı enfes koku-
dan, altın sarısı kuymağın uzayan peynirinden, sınıfında en ön sırada oturan ve Sevda öğretmenin her sorusuna parmak kaldıran Nafiye'nin örgülü saçlarından, dedesinin bastonunu havaya kaldırıp heyecanla anlattığı ayı hikâyelerinden, çay zamanı kuyruk olan kamyonların kasalarında biriken çuvalların üzerinde zıplamaktan aldığı keyiften, fındık bahçelerine işçi gelen Gürcülerin anlamadığı dillerinden, babaannesiyile gittiği komdaki yüksek çayirlardan,

yayla şenliklerindeki kalabalık horon gruplarından uzun uzun bahsederdi. Bulut kimi zaman minarenin üzerine kimi zaman da çay tarlasının dimdik yokuşuna kurulup kulak verirdi.

Kader üfledi, zaman geçiverdi ve büyüdü çocuk. Tepenin ardındaki okuluyla vedalaşıp şehirdeki yatılı okulun ranzalı yatakhaneleriyle tanıştı. Okudu, tanıdı, eğlendi, oynadı; söyledi, konuştu, anlattı... Burada onlarca arkadaş edindi; ama bir boşluk vardı. Bu boşluk ne yaptıysa dolmadı. Bulutu aradı her yerde. Yatakhane camına seslenen ırmağın taşlarında, okulunun sırtındaki caminin minarelerinde, şehrin yere çok uzak duran göğünde... Yoktu bulut. Yoktu içindeki her şeyi düşünmeden açacağı vefakâr dostu.

Suskunlaştı çocuk. Yatakhane, yemekhane arasında gidip gelmekten başka bir şey yapmaz oldu. Köyünü özledi, ailesine hasretti, bulut ile dertleşmeliydi.

Sessizleşmenin bedelini arkadaşlarının kendisine taktığı lakapla ödedi çocuk. Dilsiz Bey diyorlardı ona artık. O ise umursamıyordu kimseyi. Sömestir tatilini dört gözle bekliyor ve ranzanın duvara bitişik kısmına yapıştırdığı kareli kâğıda askerler gibi çentik atıyordu.

Vuslata birkaç gün kaldığını haber veren çentiği çizdiği günün akşamında yemekhanenin hiç kapanmayan televizyonundan taşan görüntüleri gördü çocuk. Heyecanlandı, şaşkınlıktı... Elindeki gri tabldot tabağını gri zemine düşürdü ve gri duvarlarda çatal, kaşık sesleri yankılandı. Yemekhanedeki uğultu bu anda kesildi. Biraz evvel kelimeleri boşluğa savuran dudakların yapışık olduğu kafalar çocuğa doğru dönüverdi. Aldırmadı çocuk, televizyona doğru hareketlendi. Annesini, babasını, dedesini gördü beyaz ışığın içinde. Kartpostallardaki gibi köyün ortasından akan derenin önündeydi hepsi. Elllerinde kara harflerin doldurduğu kartonlar vardı. Ne olduğunu anlayamadan görüntü

değişti ve yeni bir haber ekranda dönmeye başladı. Son sınıfların yemek yediği masada duran kumandayı kaptı bir hışımla. Kanalları tek tek gezdi; ama göremedi annesini, babasını, dedesini.

Telefona koştı çocuk. Köyü aradı hemen. Babası çıktı telefona “Bir şey yok.” dedi. Annesini istedi. O da “Sıkıntı yok oğlum, merak etme.” dedi. Ailesinin yaşananları kendisine yansıtmak istemediğini anladı çocuk. Uzatmadı. Hasretli sesinden sevgi dolu cümleler kopartarak veda etti annesine. Nasıl olsa iki gün kalmıştı tatile, iki çentik sonra varacaktı köyüne.

Son çentiğin kâğıda düştüğü sabah keyifliydi çocuk. Neşesine arkadaşları da inanamadı. Aceleliydi de... Bugün çabuk geçsin istiyordu. Akşam yemeğini evde yemek arzusundaydı. Midesinin lahana dolmasına duyduğu özlem, kalbinin köye olan hasretiyle yarışacak kadar çoktu. Kahvaltı, dersler ve karne töreninin ardından köy minibüslerinin kalktığı durağa attı kendini. Çok bekletmedi Muşi'nin minibüsü, hemen doluverdi. Çok az tanıdığı vardı koltuklarda. Onlar da komşu köylerdendi. Hal, hatır sordular; fakat çok konuşmadılar. Hepsi soğuktan büzüşmüştü. Çocuk ise hissetmiyordu soğuğu. Kavuşma arzusu sıcaklık veriyordu kar beyazı tenine.

Kamil Sönmez'in Şişmanoğlu türküsüyle başladı yolculuk. Eşlik etti dudaklarının kıpırtısını kimseye belli etmeden: “Şişmanoğlı vurdiler, kayalara serdiler. Daha cani çıkmadan salini bağladiler.” Ve bu türkülü yolculuk minarenin üzerinden köyü seyreden dostunu görmesiyle sonlandı. Oradaydı! Bulut onu bekliyordu! Minibüsten atladı, koştı ona doğru. Derenin yanından geçerken ayakkabıları çamura bulandı. Eve varmadan evvel caminin eyvanına uğrayıp dostuna selam verdi. “Geleceğim.” dedi, “Çok şey birikti!” dedi. Sonra caminin arkasında kalan evine doğru döndü yüzünü. Adımladı. Bahçe kapısından geçerken arkasına

dönüp dostuna doğru baktı: “Yarın sabah çay tarlasında!”

Merdivenleri çıkarırken annesinin sevinçle parlattığı sesini işitti çocuk. Son basamaktayken kapı açıldı. Lahana kokan eller yanaklarına yapıştı. Sarıştılar. Annesinin göğsüne gömüldü ve çemberinde hasretini sildi çocuk. Babasının, dedesinin, ninesinin kelimelerinin karıştığı yemek kokusunu takip ederek içeri girdi. Yer sofrası kurulmuş, bağdaşlarla çevrelenmişti. Dedesinin, ninesinin, babasının elini öptü. Lahana dolmasıyla annesi geldi ardından. Böylece her şey tamamlanmış oldu.

Evden ayrı kaldığı ayları nefesine dökerek bütün gece anlattı çocuk. Ta ki uykunun yokladığı gözleri kısık kısık bakmaya başlayınca dek. Annesi yaklaştı, elini saçlarına sürdü ve uykuya göçtü çocuk.

Ertesi sabah kuymakla başladı. Tavanın dibini müthiş bir zevkle kazıdı çocuk. Kahvaltı bitince atkısını, beresini kuşandı. İstikamet çay tarlasıydı. Bulut ile buluşacaklardı.

Kar soğuğu düşmüştü toprağa; ama henüz inmemişti beyaz örtü. Atkısını yüzüne siper ederek ilerledi. Derenin yanından geçerken yine çamurlandı. Çay tarlası görününce gülümseyen yanakları atkısından dışarı taştı. Zaman gelmişti. Dostu sözleştikleri yerde onu bekliyordu. Hızlanıp girdi çay tarlasına. Islak bir taşa oturdu, içini açtı, yüreğini paylaştı:

“...İnsan köyünden ayrılınca bir garip oluyor bulut. Kendini yabancı hissediyor. Anlatacakları hep yarım kalıyor. Ya dinleyen olmuyor ya da anlatırken insanın yüreği diline müsaade etmiyor. Sanki suçmuş gibi geliyor içini açacak cümleler kurmak. Kabahat mi derdini, sevincini, heyecanını paylaşmak? Bilmiyorum... İnsanlar hemen sıkılıveriyor. Gözler, eller, sözler bunu belli ediyor. Köy bir başka bulut! Burada soluklanmak başka! Peki, sende ne var ne yok? Bizimkileri gördüm televizyonda. Neler oluyor anlamıyorum. Dolu bir şey duymadım kimseden. Sen derslerine

*bak dediler o kadar. Köydeki herkes sessiz... Nedir bunun sebebi?
Bilemedim gitti.”*

Sömestir öyle çabuk geçti ki biriktirdiklerini sözcük-
leyemeden okuluna dönmek zorunda kaldı çocuk. Yine
yatakhaneli ve gri tabldot tabaklı günlere karıştı. Artık
alışmalıydı. Aynı daldaki iki yaprak bile birbirine benze-
mezken insanların farklı olacağı gerçeğini yadsımak ol-
mazdı. Elinden geleni yaptı: konuştu, anlaştı, kalabalık-
larla buluştu... Çevresindekiler ona Dilsiz Bey demekten
vazgeçtiler. Yeni arkadaşlar edindi. Bu da daha mutlu gün-
leri beraberinde getirdi.

Mutlu günlerin tez geçtiğini baharın çabucak gelme-
sinden anladı çocuk. Yatakhanenin camına seslenen dere-
nin şırıltısı gürleşmişti. Güneş daha sarı ışıklar saçmak-
taydı. Sevmeye başlamıştı burayı çocuk. Köyü kadar güzel
değildi elbet; ama burası da hayatının resminden bir par-
çaydı. İyi tarafları vardı: okulu, öğretmenleri, arkadaşları,
kitapları, aşçı Mülkiye teyzesi... Hem “Sevilen her yer gü-
zelleşir.” diye boşuna dememişti büyükleri.

“Galiba burayı seviyorum.” dediği günün sabahında
dostlarıyla şakalaştığı kahvaltı sofrasına inen sesle irkildi
çocuk. Köyünün adını duyunca az ötede duran televizyona
kilitledi bütün duyularını. Ekranı annesi, babası, dedesi,
ninesi düşünce masadakileri dudaklarının önüne koyduğu
işaret parmağıyla susturdu. Dinledi, derenin ismini işitti.
Gerisinden bir şey anlamadı. Gerildi, öfkesi yüzüne yan-
sımış, şakakları şişkinleşmişti. Bu öfke olanlara anlam ve-
rememesinden ileri geliyordu. Doğruldu. Arkadaşlarının
onu merakla süzdüğü bakışları arasında kayboldu.

Kimseye kolay kolay izin vermeyen okul müdürüne ya-
lanlar sıraladı çocuk. Yalanı diline bulaştırdığı için ayrıca

üzüldü. Başka çaresi yoktu. Köye gitmeli, aklını ve duygularını bulandıran belirsizliği defetmeliydi. Yatakhaneye uğrayıp aceleyle giyindi. Vakit kaybetmeden durağa vardı. Muşi'nin minibüsüne atlayıp beklemeye başladı. Bekledi, bekledi... Bir türlü dolmadı koltuklar. Hafta değildi, şehirde köyden az insan olması normaldi.

Dakikalarda kayboldu çocuk. Sanki ölmüştü zaman, köye gitmesini istemiyor muydu zaman, vicdansızdı zaman... Alnını öndeki koltuğun yırtılmış kılıfına dayadı. Televizyondan taşan görüntüleri aklına getirdi. “İyi de...” deyip durdu içinden. Bir türlü varamadı cümlelerin sonuna. “İyi de...” “İyi de...” Yine bir “İyi de...” içinde yan kılanmıştı ki alnını dayadığı koltuk sallandı. Bakışlarını kaldırdı ve önünde kat kat olmuş bir ense buldu. Sağına soluna baktı. Birkaç kişiyle selamlaştı. Boş koltuk kalmamış gibiydi. Anahtar döndü, minibüsün homurtusuyla birlikte bir türkü yayıldı ve zaman yeniden hayata dönüp akreple yelkovanı yürüttü: “*Oy Trabzon Trabzon, senden ayrılacağım. Sen aklıma gelende düşüp bayılacağım...*” Severdi bu türküyü; ama eşlik etmek hevesi belirmedi duygularında.

Minibüs köye yaklaştıkça korkulu bir heyecanın gerinliğini hissediyordu çocuk. Göğsü hızla şişip iniyordu. Yüreği durmadan büyüyen bir taş gibiydi. Ağır geliyordu. Köyün evleri görünmeye başlayınca tuttu nefesini. Bulutu aradı gözleri, dostu ortalıkta görünmüyordu. Yol ayrımında durdu minibüs. Muşi'nin selam isteklerine “Aleyküm selam.” diyerek kapıyı örttü. Daha ilk adımında serin bir esinti teninde dolandı. Ürperdi. “Bizim köyün merhabası amma da soğuk.” düşüncesiyle yokuşu inmeye koyuldu. Bu esnada esintinin serinliğine paslı sesler doluştu. Sesler gittikçe kalınlaşıyordu. Koşmaya başladı. Neler olup bittiğini öğreneceğinden şüphesi kalmamıştı. Köyün yeşiline daha önce hiç dokunmayan bu seslerdeydi aradığı cevap.

Koşan ayaklarına dereyi gören bakışları hükmetti. Donup kaldı çocuk. Derenin üzerinde bir beton tepesi peydahlanmıştı ve bu tepeyi daha da yükseltmek arzusunadaki işçiler yapışmıştı iri bakışlarına. “İyi de...” “İyi de...” “İyi de ne Fırat ne Kızılırmak... Bizimkisi ufak bir dere...”

Elleri testereleler romanlardan taşan büyük ağaçların beline acı darbeler indiriyordu. Yağlı boya tablolardakileri kıskandıran yeşillik yabani araçların kocaman tekerlekleri altında eziliyordu. Dertsiz damlardan eser kalmamıştı, yamaçtaki haneler acıyla haykırıyordu. Evlerin çevresindeki bereketli tarlalar toprakla, molozla dolmuştu. Öykülerden çıkıp gelen insanların kapılarının önünde jandarmalar bekliyordu.

İlk kez bu kadar keskin bir acıyla tanışıyordu çocuk. Annesinin, babasının adını bağırdı. Duyuramadı. Paslı sesler çığlıklarının eve ulaşmasına izin vermiyordu. Derin derin soluyarak mavi gölgeli gözlerini gümüşlenmiş gökyüzüne doğru kaldırdı. Ateşlenen bir hasta gibi dostunun adını sayıkladı:

“Bulutttt! Buluuuutt! Buuluuuutt! Neredesin?”

ELLERİM NEDEN SİYAH?

Haziranın temmuza evrilen güneşinin yüzleri kızarttığı bir öğlen vaktinin tenhaliğında yürümekten yorulup kendimi Türkeş Parkı'na zorlukla attım. Ter sadece kıyafetimden değil, gözlerimden de okunuyordu. Kirpiklerim tuzlu bir suyla yıkanmıştı sanki. Bir bardak suyun bugün bende ki hatırı kırk yıldan da fazlaydı. Defterimi rulo yapıp koltuk altıma sıkıştırdım. Adımladım, boynumdan kıvrılan ter tanelerini parmaklarımla okşayıp. Her gün önünden geçtiğim çay bahçesini gördüğüme ne kadar sevindiğimi bir ben anlayabilirdim bir de külahın sivri kısmını dişleyip dondurmayı emen çocuklar anlayabilirdi.

Çay bahçesi de sokaklarla aynı kaderi paylaşıyordu, tenhaydı. İnsanlar sıcak havaya kızıp sokaklara, parklara küsmüşlerdi belli ki. Bir gölge masa bulup oturdum. İmdadıma yetişen genç garsona tek hecelik su kelimesini çölde sürgün bir asker gibi hasretle söyledim. Halimden anlamış olacak ki koşarak getirdi şişeyi. Uzun bir yudum aldım ve ferah bir oh çektim.

Defterimi unutmuşum koltuk altımda, hemen çıkar-dım ve masaya serdim. Yarım kalan birkaç yazıyı tamamlamak arzusu belirdi içimde. Niyetlenmişken yapmalı. Gömleğimin cebine iğnelediğim kalemimi çıkarıp hazırlandım. Üç gün önce filizlenen, bir hastanenin kantininde geçen öykümü kaldığım yere dek okuyarak ısınma hareketlerine başladım. Ardından parmaklarımı kütletip kaleme belinden sarılıverdim.

Bir harf dahi ekleyemedim uzun bir süre. Etrafıma bakındım, çevreden yardım umdum. Birkaç çocuk az ötedeki kaydırakta kuyruk olmuşlardı. Sağım sessizdi. Solumda kalan masada bir çift yüksek sesle konuşuyordu. Daha doğrusu hanımefendi bağıyor, kalın kelimeler yüzüne

rüzgâr gibi çarpan genç adam ise başını öne eğmiş elindeki soda şişesini sarmalayan etiketi tırnaklıyordu.

— Ellerim neden siyah? Ellerim neden siyah Gökhan? Ha, söyle neden? Kaldır başını yerden de cevap ver!

Gökhan masanın üzerine düşürdüğü bakışlarını yavaş yavaş kaldırıp acı çeken bir ifadeyle Nurcihan'a baktı. Sonra yeniden masanın üzerine düştü gözleri. Söyleyecek bir şeyi olmayanların çaresizliği vücudunun her hareketinde beliriyordu. Bu tavır Nurcihan'ı daha çok sınırlendirmişti.

Nurcihan, yeniden konuşmaya başladı. İki cümlesinden birinde Gökhan'ın cevaplamasını istediği soruları doğrultuyordu. Yanıt alamadıkça sesi de beynini kemiren asabiyet de katlanarak büyüyordu. "Ellerim Gökhan... Ellerim neden siyah?" diyerek bir hazin paragrafa uzandı. Öfkeli soluklardan genişleyip küçülen burnunun üzerindeki iki kehribar tanesinde ılık sular birikti.

"Bana söz vermedin mi Gökhan? Ben fakirliğe doğdum, şu yaşıma kadar da hiçbir istediğim olmadı. Doğru! Ben senden para, mal, mülk beklemedim. Bak ellerime. Bak! Peki, ellerim neden siyah Gökhan? Kendimi bildim bileli her yaz ellerim simsiyah, yapış yapış. Tütün iğnesinin deldiği parmaklarım delik deşik. Neden Gökhan? Üç kuruş için değil mi? Traktör sırtında gittiğim, sıcağın altında horlandığım tarlalar yetmedi, sabahın körüne kadar da tütün dizdim. İki sene aylak aylak kahvelerde gezdin, ses etmedim. Bir kere yaptın, sustum. İkinciye yaptın, ağlayıp dudaklarımı ısırardım. Bir daha yapmayacağını söylemedin mi? Söz vermedin mi, doğmamış çocuğumuzun üzerine yemin etmedin mi? Kumar mumar artık yok demedin mi? Peki benim ellerim neden siyah?"

Bir nefeste özetlediği yoklukla yoğrulmuş yaşamının yüklediği acılar kalbinden sıyrılıp gözbebeklerinin kenarındaki ılık suları iteledi. Güneşin esmerleştirdiği yanak-

larında yol çizen damlaları tütünden kararan siyah avuçlarıyla silip attı.

Gökhan kabahatini kabullenenlerin sessizliğine bürünmüştü. Suçlu bir sükûttu bu. Karşısında ağlayan Nurcihan'la göz göze gelmekten korkarak kaçamak bakışlarla yokluyordu onu. İçinden kendi kendine sözler veriyordu: “Bir daha o kahveye gidersem iki olsun! Zaten ben oturmayacaktım, hep o puşt Cevat'ın yüzünden!” Fakat bu sözleri tutamayacağını biliyordu. Birkaç defa kazandığı küçük oyunların getirdiği liralara sıcaklığıyla tanışmıştı bir kere. Hem galip gelince kahvedekilerin onun bataktaki, kingteki, yüz birdeki becerilerini övmesinden tarifsiz bir haz duyuyordu. “Oysa tam kazanıyordum. O son el kız değil de papaz gelse tamamdı.” diyen ses içinde kurnaz bir gülüşle yankılanarak biraz önceki sözlerin hükmü olmadığını ortaya koydu.

Nurcihan sorularına yeni sorular ekleyerek uzun tümeceler oluşturup Gökhan'ın kırılmayan buza benzeyen sessizliğine hücum ediyordu. “Şimdi bu kış biz ne yapacağız?” Haydi bulduk bir çare. Peki... Benim ellerim... Ellerim Gökhan... Kalbim de kararıyor Gökhan, ellerim gibi oluyor...” Hiddet yeni yeni ekilen bir vazgeçişin ışık vermesiyle ortadan kalkmaya başladı. Nurcihan'ın nefesleri normale dönmüştü, şimdi daha sakin konuşuyordu.

“Ve artık senin de o karanlıkta kaybolduğunu hissediyorum.”

Gökhan'ın duyguları kurşun yemiş bir cam gibi tuz buz oldu ve ilk kez başını masadan kaldırıp Nurcihan'ın o doyamadığı nefesinin sıcaklığını dudaklarında hissetti Gökhan. Bir anda büyüyen bir korkunun içine yuvarlanmıştı. Bu bir kumar değildi ve yitireceği şey hayatı boyunca elde ettiği tek doğrudu. Kaybı liralara, pullara kazandıramayacağı kadar büyük olacaktı. Pişmanlığını anlatan bir şey

söylemeliydi; ama yapamıyordu. Kırılan cam parçaları dilin üzerindeydi ve sanki konuşsa kanayacaktı kelimeleri.

Nurcihan siyah yakalı yeşil bluzunun göğsünü çekiştirerek bunalan vücuduna bir parça serinlik vermeye çabaladı. Nafileydi, güneşten kopan ışıklar mızrak gibi inerek terletmeye devam ediyordu. Doğruldu, masanın üzerindeki çantasından bozuk paralar çıkararak adisyon kâğıdının yanına bıraktı. Gökhan, bu harekete içten içe sevindi. Cebindeki bir buçuk lira hesabı ödemeye yetmezdi.

“Ben güzel bir günü hak etmiyor muyum Gökhan? Lüks bir şey beklediğim yok. Bin bir zahmetle kazandığımız helal parayı harama yedirmeyelim istiyorum hepsi bu! Bu kadarı da olmayacaksa ben... Neden? Ellerime bak! Simsiyah! Ellerim neden siyah Gökhan?”

Gökhan “Bir daha yok, tövbe.” diyecekti ki ilk hecede kalıverdi. Nurcihan ayaklandı, çantasını omzuna taktı ve sağ ayağının üzerinde yarım bir dönüş yaptı. Gökhan’ın yüzüne kararlı bir esintinin saçtığı korkular vurmuydu. Daha Nurcihan’ın ilk adımında hayatla bağlantısı kesilmişti. Kıpırdıyamıyor, bu gidişi durdurmayı sağlayabilecek çareler üretmiyordu. Nurcihan gidiyordu ve doğruları da yanında götürüyordu. Gökhan’ın kulaklarında haklı bir çılglık şiddetle yankılanıyordu: “Ellerim neden... Ellerim neden siyah?”

“Ellerim neden siyah?” dedi o hanımefendi “Ellerim neden siyah Gökhan?..”.

Aslında ben başka bir öykü yazacaktım.

“Ellerim neden siyah?” demeseydi.

